

Lieta T-266/02

Deutsche Post AG

pret

Eiropas Kopienu Komisiju

Valsts atbalsts — Pasākumi, ko Vācijas iestādes veikušas par labu Deutsche Post AG — Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu un ar kuru ir likts to atgūt — Pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi — Kompensācija par papildu izmaksām, kas radušās, īstenojot tirdzniecības ar zaudējumiem politiku pasta sūtījumu piegādes no vienas vietas uz citu sektorā — Priekšrocības neesamība

Pirmās instances tiesas (trešā palāta paplašinātā sastāvā) 2008. gada 1. jūlija
spriedums II - 1237

Sprieduma kopsavilkums

- 1. Valsts atbalsts — Jēdziens — Pasākumi, lai kompensētu uzņēmumam radušās izmaksas, pildot sabiedriskos pakalpojumus — Izslēgšana — Nosacījumi
(EKL 86. panta 2. punkts un 87. panta 1. punkts)*

2. *Konkurence — Uzņēmumi, kam uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi — Publiskā pakalpojuma uzdevuma radīto izmaksu kompensēšana — Atzišana par valsts atbalstu — Izslēgšana*
(EKL 86. panta 2. punkts un 87. panta 1. punkts)

3. *Valsts atbalsts — Administratīvais process — Komisijas iespēja pamatot savu lēmumu ar tās rīcībā esošo informāciju — Nosacījums — Tiesību izdot attiecīgai dalībvalstij adresētu rīkojumu iepriekšēja izmantošana*
(EKL 88. panta 2. punkts; Komisijas Regulas Nr. 659/1999 5. panta 2. punkts, 10. panta 3. punkts un 13. panta 1. punkts)

4. *Valsts atbalsts — Sūdzību pārbaude — Komisijas pienākumi*
(EKL 88. panta 2. punkts)

1. Ciktāl valsts palīdzība ir jāuzskata par kompensāciju, kas ir atlīdzība par pakalpojumiem, kurus snieguši uzņēmumi, kas palīdzību saņem, lai pildītu sabiedriskā pakalpojuma pienākumus, kā rezultātā šie uzņēmumi patiesībā nesaņem finansiālu priekšrocību, un minētā palīdzība līdz ar to tiem nerada situāciju, kas no konkurences viedokļa ir labvēlīgāka salīdzinājumā ar uzņēmumiem, kuri ar tiem konkurē, uz šādu palīdzību neattiecas EKL 87. panta 1. punkts.

Lai konkrētā gadījumā šādu kompensāciju nekvalificētu kā valsts atbalstu, ir jābūt izpildītam konkrētam skaitam nosacījumu. Pirmkārt, kompensāciju saņēmušajam uzņēmumam faktiski ir jābūt pienākumam pildīt sabiedriskā pakalpojuma pienākumus un šiem pienākumiem ir jābūt

skaidri noteiktiem. Otrkārt, rādītājiem, uz kuriem pamatojoties ir aprēķināta kompensācija, ir jābūt iepriekš objektīvi un pārskatāmā veidā noteiktiem, lai novērstu, ka kompensācija rada ekonomisku priekšrocību, kas var radīt labvēlīgāku stāvokli uzņēmumam, kas saņem kompensāciju, salīdzinājumā ar konkurējošiem uzņēmumiem. Treškārt, kompensācija nevar pārsniegt to, kas ir nepieciešams, lai segtu visas izmaksas, kuras radušās, izpildot sabiedriskā pakalpojuma pienākumu, vai daļu no tām, ņemot vērā ar tiem saistītos ienākumus, kā arī saprātīgu peļņu par šo pienākumu izpildi. Ceturtkārt, ja uzņēmuma, kuram ir paredzēts uzticēt sabiedriskā pakalpojuma pienākumu izpildi, izvēle konkrētā gadījumā nav veikta publiskā iepirkuma procedūras ietvaros, nepieciešamās kompensācijas apmērs jānosaka, pamatojoties uz izmaksu analīzi, kas vidusmēra uzņē-

mumam, kurš ir labi pārvaldīts un atbilstoši aprikots, lai varētu apmierināt atbilstošās sabiedriskā pakalpojuma prasības, ir radušās, lai izpildītu šos pienākumus, ņemot vērā ar tiem saistītos ienākumus, kā arī saprātīgu peļņu par šo pienākumu izpildi.

(sal. ar 72. un 73. punktu)

2. Ja valsts līdzekļi uzņēmumam ir piešķirti kā kompensācija par papildu izmaksām, kas saistītas ar vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma izpildi, ievērojot 2003. gada 24. jūlija spriedumā lietā C-280/00 *Altmark* paredzētos nosacījumus, Komisija, lai EKL 86. panta 2. punkts nezaudētu savu lietderīgo iedarbību, nevar kā valsts atbalstu kvalificēt visus piešķirtos valsts līdzekļus vai daļu no tiem, ja kopējā minēto līdzekļu summa joprojām ir mazāka nekā papildu izmaksas, kas radušās minētās izpildes rezultātā.

(sal. ar 74. punktu)

3. Atbilstoši administratīvajai procedūrai valsts atbalsta jomā Komisijai ir tiesības pieņemt lēmumu, pamatojoties uz pieejamo informāciju, ja kāda dalībvalsts nepilda savu pienākumu sadarboties un tai nesniedz informāciju, ko tā lūgusi, lai pārbaudītu atbalsta saderību ar kopējo

tirgu. Tomēr pirms šāda lēmuma pieņemšanas Komisijai ir jāizpilda dažas procesuālas prasības. It īpaši tai ir jāuzdod dalībvalstij tās noteiktajā termiņā iesniegt visus dokumentus, informāciju un datus, kas vajadzīgi, lai pārbaudītu atbalsta saderību ar kopējo tirgu. Tikai tad, ja dalībvalsts, lai gan ir Komisijas rīkojums, neiesniedz prasīto informāciju, Komisijai ir tiesības izbeigt procedūru un pieņemt lēmumu, kurā konstatēta atbalsta saderība vai nesaderība ar kopējo tirgu, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju. Šīs prasības ir pārņemtas un konkretizētas Regulas Nr. 659/1999, kas attiecas uz EKL 88. panta piemērošanu, 5. panta 2. punktā, 10. panta 3. punktā un 13. panta 1. punktā.

(sal. ar 75. punktu)

4. Līguma pamatnormu par valsts atbalstu labas pārvaldības nolūkā Komisijai ir pienākums veikt rūpīgu un objektīvu sūdzības pārbaudi, kā rezultātā varētu būt nepieciešams, ka tā pārbauda apstākļus, uz kuriem sūdzības iesniedzējs nav tieši atsaucies. Turklāt Komisijai ir pienākums pārbaudīt, vai pastāv reāla priekšrocība atbalsta saņēmējam. Tādējādi gadījumā,

kad valsts līdzekļi tiek nodoti uzņēmumam, kam uzdots pildīt ar vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu saistītu uzdevumu, Komisija nevar neņemt vērā informāciju, ko tai ir sniegusi atbalsta izsniedzēja dalībvalsts, lai pierādītu, ka netika radītas nekādas priekšrocības ar valsts līdzekļu starpniecību, ne

arī secināt, ka pastāv atbalsts, iepriekš nepārbaudot, vai valsts līdzekļi tā saņēmējam bija radījuši priekšrocību.

(sal. ar 92. punktu)